

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๓๗
วันพุธ ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สิงห์เสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๘. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๙. นายเรีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอุดม รัฐอมฤต	(ลาการประชุม)
๒. นายอัษฎพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายอธิคม อินทุภูติ

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวจิตติพร วิชัยธนพัฒน์

๒. นายณัฐ มนอกุลอนันต์

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

๒. นายพัชโรดม สิมปิษะเชียร

๓. นางสาวคณิงนิจ แซ่เฮง

๔. นางรัชณี รุจิขจรเดช

๕. นางสาวจิระ พุ่มพวง

๖. นางสาวอนิษา เกษมสันต์ ณ อยุธยา

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

ผู้ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเชิญมาร่วมประชุม**สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง**

๑. นางสาวสง่า ทาทอง

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ

๒. นายสมเกียรติ ژی้วเหลือง

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ ๑

๓. นายพิชญ์ พิพัฒน์สันติกุล

นิติกร

๔. นางสาวพิมพ์สุทธิษา โชติชินเกษม

พนักงานการเลือกตั้ง

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๐๑ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๓๖ วันอังคาร ที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุม และรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่การพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. หรือต่อที่ประชุมว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วทำให้สมาชิกของพรรคการเมืองในเขตเลือกตั้งใดมีจำนวนเปลี่ยนแปลงไป อาจมีผลกระทบต่อ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองได้ จึงควร กำหนดบทเฉพาะกาลกรณีดังกล่าวไว้ด้วยว่าการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นครั้งแรก ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ไม่มีผลกระทบต่อ การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองจะสัมพันธ์กับการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในพรรคการเมือง (primary vote) และสอบถามว่า พรรคการเมืองต้องนำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนการสมัครรับเลือกตั้งว่าพรรคของตนได้ดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในพรรคการเมืองแล้วหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๓ กำหนดว่าในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครยื่นสมัครรับเลือกตั้งโดยมีหนังสือรับรองการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองด้วย ส่วนกรณีที่พรรคการเมืองจะเสนอชื่อบุคคลใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลนั้นและบุคคลนั้นต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในพรรคการเมืองเป็นขั้นตอนก่อนการแสดงหลักฐานหนังสือรับรองการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองตามร่างมาตรา ๔๓ อย่างไรก็ตาม ควรบันทึกเป็นข้อสังเกตไว้ด้วยว่าเมื่อทบทวนถึงร่างมาตรา ๔๓ ให้นำเรื่องการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในพรรคการเมืองมาพิจารณาประกอบด้วย

จากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

“ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. โดยไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

“โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบคำปรารภ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๕๗/๒๕๕๗ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลบังคับใช้ต่อไป ลงวันที่ ๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็นวันเลือกตั้ง

“การเลือกตั้ง” หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้งด้วย

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึงเขตด้วย

“ตำบล” หมายความว่ารวมถึงแขวงด้วย

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่าศาลากลางกรุงเทพมหานครด้วย

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงสำนักงานเขตด้วย

“เทศบาล” หมายความว่ารวมถึงเมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษด้วย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สอบถามว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ กำหนดบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” ให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย ดังนั้น ควรแก้ไขบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกันหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่มีการใช้อำนาจในฐานะประธานกรรมการการเลือกตั้ง มีเพียงการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กล่าวถึงภารกิจของประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย จึงได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” ให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

นายพัชโรดม สิมปิชญีธร อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. กำหนดบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า เหตุที่ไม่ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” ให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย เนื่องจากกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ย่อมหมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วยอยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่มี

การกำหนดบทนิยามของคำว่า “กรรมการการเลือกตั้ง” ไว้ ดังนั้น เพื่อให้บทบัญญัติมีความสอดคล้องกัน ควรแก้ไขบทนิยามของคำว่า “กรรมการ” เป็นดังนี้ ““กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้ง ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย” และสอบถามว่า มีการกำหนดบทนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” ไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใดหรือไม่

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่มีการกำหนดบทนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” ไว้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามของคำว่า “ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” และคำว่า “ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” เป็นดังนี้ ““ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง” และ ““ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งเป็นตำแหน่งที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อกล่าวถึงผู้ตรวจการเลือกตั้งสามารถพิจารณารายละเอียดการแต่งตั้งได้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า บทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง” ควรหมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง และประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งด้วย

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ยังคงมีตำแหน่งประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แต่ตัดตำแหน่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งออก

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง” เป็นดังนี้ ““เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประธานและกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประธานและกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการการเลือกตั้งด้วย

“ผู้ตรวจการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้ตรวจการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประธานและกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ประธานและกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็นวันเลือกตั้ง

“การเลือกตั้ง” หมายความว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ห้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ห้องที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้งด้วย

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วย

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึงเขตด้วย

“ตำบล” หมายความว่า รวมถึงแขวงด้วย

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่า รวมถึงศาลาว่าการกรุงเทพมหานครด้วย

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึงสำนักงานเขตด้วย

“เทศบาล” หมายความว่า รวมถึงเมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษด้วย

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

มาตรา ๕

“มาตรา ๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มิได้กำหนดไว้เป็นประการอื่น การใดที่กำหนดให้แจ้ง ยืนยัน หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลใดเป็นการเฉพาะ ถ้าได้แจ้ง ยืนยัน หรือส่งหนังสือหรือเอกสารให้บุคคลนั้น ณ ภูมิลำเนาหรือที่อยู่ที่ปรากฏตามหลักฐานทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ถือว่าได้แจ้ง ยืนยัน หรือส่งโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว และในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการกำหนดโดยทำเป็นระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี และถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ และให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปตามวรรคหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ถ้าระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ คณะกรรมการต้องกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่นใดที่จำเป็นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งหรือที่มีได้มีบัญญัติไว้แล้วเป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรุณสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. กำหนดเรื่องการคุ้มครองเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งในการปฏิบัติหน้าที่และค่าตอบแทนของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งไว้ในตอนต้นของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๓ ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในส่วนที่ ๒ ว่าด้วยเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า เหตุที่กำหนดเรื่องการคุ้มครองเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งในการปฏิบัติหน้าที่และค่าตอบแทนของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งไว้ในร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๓ เนื่องจากเรื่องการคุ้มครองเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งในการปฏิบัติหน้าที่และค่าตอบแทนของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในตอนต้นของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไป

นายพีชโรตม ลิ้มปิษเฐียร อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ร่างมาตรา ๖ กำหนดว่า “ให้ประธานและกรรมการในคณะกรรมการระดับจังหวัดและในคณะกรรมการระดับอำเภอ ผู้อำนวยการการเลือก รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ มีสิทธิได้รับเบี้ยเลี้ยง ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด” และร่างมาตรา ๗ กำหนดว่า “ประธานและกรรมการในคณะกรรมการระดับจังหวัดและในคณะกรรมการระดับอำเภอ ผู้อำนวยการการเลือก รวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หรือกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ คณะกรรมการระดับจังหวัด คณะกรรมการระดับอำเภอ หรือผู้อำนวยการการเลือก

หรือปฏิบัติตามคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือก หากได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง”

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า หากกรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองให้ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครองอยู่แล้ว ดังนั้น ร่างมาตรา ๒๑ วรคสอง จึงบัญญัติคุ้มครองเฉพาะผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตให้ไม่ต้องรับโทษ

นายอรณวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. จะบัญญัติคุ้มครองเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งและบุคคลภายนอกซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งที่กระทำการโดยสุจริตด้วย แต่ในร่างมาตรา ๒๑ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. จะบัญญัติคุ้มครองเฉพาะผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต

นายอรณวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับอื่นจะกำหนดเรื่องการคุ้มครองการปฏิบัติงานและค่าตอบแทนของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น โดยไม่นำมาบัญญัติไว้ในส่วนของบททั่วไปแต่อย่างใด

นายอรณวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองการปฏิบัติงานและค่าตอบแทนของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ควรนำไปบัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ว่าด้วยเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ควรพิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองการปฏิบัติงานและค่าตอบแทนของผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗

“มาตรา ๗ ในการจัดให้มีการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนให้สภาองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน และชุมชนอื่น รวมตลอดทั้งประชาชนทั่วไป ให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และเฝ้าระวัง เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

การส่งเสริม สนับสนุน การรวมตัวกัน การดำเนินการ และการรายงานหรือแจ้งเบาะแส ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการคุ้มครองมิให้เกิดอันตรายแก่ผู้แจ้งเบาะแส รวมตลอดทั้งมาตรการรักษาความลับให้แก่ผู้แจ้งเบาะแสด้วย

ข้อมูลท้องถิ่นหรือบุคคลตามวรรคหนึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการ จะนำไปเป็นเหตุในการดำเนินคดีแก่ผู้แจ้งเบาะแสในทางใดมิได้ เว้นแต่เป็นข้อความที่ผู้แจ้งเบาะแสรู้อยู่แล้วว่าเป็นเท็จ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

“มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๘ โดยไม่มีการแก้ไข

หมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“หมวด ๑

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

“หมวด ๑

บททั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๑ บททั่วไป โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

“มาตรา ๙ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน

(๒) ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองรวมจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคน”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรรถสิทธิ์ กันมส อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๙ กำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละประเภทให้ชัดเจน เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ และสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ที่กำหนดจำนวนสมาชิกวุฒิสภาไว้ด้วย นอกจากนี้ ได้ตัดถ้อยคำส่วนที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการ

ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละประเภทออก เนื่องจากรายละเอียดดังกล่าวถูกกำหนดไว้ในส่วนอื่นของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความใน (๒) เป็นดังนี้ “(๒) ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองรวมจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจำนวนสามร้อยห้าสิบคน

(๒) ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมืองรวมจำนวนหนึ่งร้อยห้าสิบคนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๑๐

“มาตรา ๑๐ ภายในห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวันเลือกตั้ง

(๒) กำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยเริ่มรับสมัครไม่เกินยี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

(๓) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัดจะพึงมีและจำนวนเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด ซึ่งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือเขตพื้นที่ที่อยู่ในเขตเลือกตั้ง

(๔) กำหนดสถานที่ที่พรรคการเมืองจะส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ

ในกรณีที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้นำความใน (๑) และ (๒) มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะเหตุมีการทุจริตการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีปัญหาเรื่องกำหนดวันเลือกตั้งใหม่หรือไม่

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า กรณีที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนการประกาศผลการเลือกตั้งเพราะเหตุมีการทุจริตการเลือกตั้ง ยังไม่มีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ไว้ในร่างมาตรานี้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า การกำหนดวันเลือกตั้งใหม่หรือการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะเหตุมีการทุจริตการเลือกตั้ง ไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในส่วนของบททั่วไปตามร่างมาตรานี้ เนื่องจากในร่างมาตรา ๑๐ เป็นการกำหนดหน้าที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการภายหลังพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งทั่วไปมีผลใช้บังคับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า

กรณีที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะเหตุมีการทุจริตการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ในราชกิจจานุเบกษา โดยต้องดำเนินการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ให้เร็วที่สุด

ประธานกรรมการสอบถามว่า บทบัญญัติมาตราใดที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้หากตรวจสอบพบการกระทำทุจริตในการเลือกตั้ง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งว่า ร่างมาตรา ๑๓๒ กำหนดว่า เมื่อประกาศผลการเลือกตั้งแล้วปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม แต่ไม่ได้ความชัดว่าเป็นการกระทำของผู้ได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณา ในกรณีที่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าการเลือกตั้งนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่สำหรับเขตเลือกตั้งนั้นได้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๑๓๖ กำหนดว่า ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือไต่สวนแล้ว หรือพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือกรรมการแต่ละคนซึ่งพบเห็นการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำใดอันอาจเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้ง และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่หรือนับคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วยหรือทุกหน่วยเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง บันทึกเป็นข้อสังเกตไว้ในร่างมาตรา ๑๓๖ ว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ด้วย และสอบถามว่า กรณีที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะเหตุมีการทุจริตการเลือกตั้งต้องดำเนินการรับสมัครใหม่หรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ซึ่งแจ้งว่า หากต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เพราะเหตุมีการทุจริตการเลือกตั้ง และเป็นกรณีก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง จะใช้บัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งชุดเดิม เนื่องจากผู้สมัครรับเลือกตั้งชุดเดิมยังมีฐานะเป็นผู้สมัครอยู่ แต่กรณีที่จะแนะนำของผู้ที่ไม่ประสงค์ลงคะแนนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดมีจำนวนมากกว่าคะแนนของผู้สมัครคนที่ได้คะแนนสูงสุดในเขตเลือกตั้ง กรณีดังกล่าวต้องดำเนินการรับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งใหม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

“มาตรา ๑๑ ในการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองนั้นมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อต่อคณะกรรมการก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการประกาศรายชื่อบุคคลดังกล่าวพร้อมกับชื่อของพรรคการเมืองให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

เมื่อพรรคการเมืองแจ้งรายชื่อบุคคลใดตามวรรคหนึ่งแล้ว บุคคลนั้นหรือพรรคการเมืองนั้นจะถอนรายชื่อหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อบุคคลนั้นได้เฉพาะกรณีบุคคลนั้นตายหรือขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม และต้องกระทำก่อนปิดการรับสมัครรับเลือกตั้ง

การคัดเลือกรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง

พรรคการเมืองจะไม่เสนอรายชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณา
ศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของรายชื่อ
บุคคลซึ่งพรรคการเมืองมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็น
นายกรัฐมนตรี ซึ่งถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบแล้วพบว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ โดยการประกาศ
รายชื่อให้บุคคลดังกล่าวทราบด้วย

(๒) ควรแก้ไขคำว่า “ชื่อ” เป็นคำว่า “รายชื่อ” ในทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๘
ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะ
ต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเบื้องต้นหรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า
เมื่อปิดการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะตรวจสอบคุณสมบัติ
หรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร และประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งต่อไป ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติพนักงาน
เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร
ในเบื้องต้นก่อนอยู่แล้ว รวมทั้งจะส่งรายชื่อผู้สมัครให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมบังคับคดี หรือศาล
เป็นต้น ช่วยตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า
รายชื่อบุคคลซึ่งพรรคการเมืองมีมติว่าจะเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้ง
เป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ใช่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้อง
ตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลดังกล่าว แต่เป็นกรณีที่พรรคการเมืองมีหน้าที่จะต้อง
ตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลซึ่งพรรคการเมืองจะมติดเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรเพื่อ
พิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีด้วยตนเอง ซึ่งหากกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
มีหน้าที่ตรวจสอบกรณีดังกล่าวอาจถูกโต้แย้งหรือคัดค้านจากผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นได้

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า มาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญ
ได้กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามสำหรับบุคคลที่พรรคการเมืองมีมติว่าจะเสนอให้
สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไว้ชัดเจนแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของ
พรรคการเมืองเองที่จะต้องตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ตนจะเสนอให้
สภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

“มาตรา ๑๒ การเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๑ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ควรแก้ไขคำว่า “ชื่อ” เป็นคำว่า “รายชื่อ” ในทุกแห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติถ้อยคำที่แตกต่างกัน กล่าวคือ มาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติคำว่า “ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแจ้งรายชื่อบุคคล” ส่วนมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติคำว่า “การเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๘๘” ซึ่งในประเด็นนี้ คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติคำว่า “การเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๘๘” นั้น เป็นการเสนอชื่อบุคคลของพรรคการเมืองที่จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติในมาตรา ๘๙ เพื่อประกอบเป็นรายชื่อที่พรรคการเมืองจัดส่งให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งตามมาตรา ๘๘ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี ดังนั้น ความว่า “การเสนอชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๑” ในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๑๒ จึงเป็นบทบัญญัติที่ถูกต้องแล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ การเสนอรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๑ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ การเสนอรายชื่อบุคคลตามมาตรา ๑๑ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีหนังสือยินยอมของบุคคลซึ่งได้รับการเสนอชื่อ โดยมีรายละเอียดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ผู้ได้รับการเสนอชื่อต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเป็นรัฐมนตรีตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และไม่เคยทำหนังสือยินยอมตาม (๑) ให้พรรคการเมืองอื่นในการเลือกตั้งคราวนั้น การเสนอชื่อบุคคลใดที่มีได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าไม่มีการเสนอชื่อบุคคลนั้น”

มาตรา ๑๓

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ (๑) คณะกรรมการจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ (๑)”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ดังนี้

(๑) ควรมิบบัญญัติหรือมาตรการในการควบคุมการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่สำหรับกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ โดยการกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วประเทศเพื่อป้องกันการเลือกตั้งเป็นโมฆะ

(๒) คำว่า “เหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้” ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือบทนิยามที่ชัดเจนไว้ด้วย และคณะกรรมการมีความเห็นว่า เหตุที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ต้องเป็นเหตุที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้พร้อมกันทั่วประเทศ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้ปรับบทบัญญัติเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔ อย่างไรก็ตาม มีประเด็นที่คณะกรรมการควรพิจารณาเนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ในหลายมาตราได้บัญญัติเกี่ยวกับเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ในหลายกรณีและใช้ถ้อยคำที่แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งออกได้เป็นสามรูปแบบ ดังนี้

แบบที่หนึ่งบัญญัติคำว่า “เหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้” ซึ่งบัญญัติในร่างมาตรา ๙ ร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรา ๔๖/๒

แบบที่สองบัญญัติคำว่า “เหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น” ซึ่งบัญญัติในร่างมาตรา ๒๑ ร่างมาตรา ๓๘ ร่างมาตรา ๗๙ และร่างมาตรา ๘๖

แบบที่สามบัญญัติคำว่า “เหตุจำเป็น” ซึ่งบัญญัติในร่างมาตรา ๘๑/๘ และร่างมาตรา ๘๑/๑๓

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ เป็นการบัญญัติถ้อยคำตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔ ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง แต่เพื่อประโยชน์ในการนับอายุตามมาตรา ๙๕ (๒) และมาตรา ๙๗ (๒) ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๓ แล้วแต่กรณี” ทั้งนี้ การกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔ และที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ นั้น กรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ ดังนั้น คณะกรรมการควรคงบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ ไว้ตามร่างเดิม

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ เป็นการนำถ้อยคำที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔ โดยบัญญัติคำว่า “ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไป”

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดได้ แทนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศแต่กลับประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่เฉพาะในบางเขตเลือกตั้งซึ่งอาจเกิดความไม่เที่ยงธรรมในการเลือกตั้งได้ ดังนั้น ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีความมุ่งหมายให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดกรอบการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดตามร่างมาตรา ๑๐ (๑) ว่ากรณีเกิดเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในลักษณะใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งควรประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศ หรือกรณีเกิดเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในลักษณะใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งควรประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่เฉพาะบางเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญคงไม่สามารถกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่อาจกำหนดหลักการโดยมีสาระสำคัญว่า การประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ว่าควรประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศ หรือประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่เฉพาะบางเขตเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งคำนึงถึงความเที่ยงธรรม และความยุติธรรมของการเลือกตั้งในส่วนที่เหลือประกอบด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ กรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้นั้น เหตุที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้ต้องเป็นเหตุที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้พร้อมกันทั่วประเทศ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า คำว่า “เหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนด” ในวรรคหนึ่งกรณีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปเกิดขึ้นในบางเขตเลือกตั้ง ภายหลังจากที่เริ่มลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว หรือเกิดขึ้นในระหว่างนับคะแนนเลือกตั้ง จะเกิดปัญหาว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้อย่างไรเมื่อมีการลงคะแนนเลือกตั้ง หรือมีการนับคะแนนเลือกตั้งในบางหน่วยเลือกตั้งแล้ว การกำหนดวันเลือกตั้งใหม่กรณีดังกล่าวจะต้องประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ทั้งเขตเลือกตั้ง หรือกำหนดวันเลือกตั้งใหม่เฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่เกิดปัญหา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ (๑) คณะกรรมการจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในระหว่างเวลาลงคะแนนเลือกตั้งในทุกเขตเลือกตั้งหรือบางเขตเลือกตั้ง ถ้าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม คณะกรรมการจะสั่งหยุดการลงคะแนน และประกาศวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ (๑)”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่จะต้องปรากฏหลักฐานว่าเกิดเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดตามร่างมาตรา ๑๐ (๑) ได้ ดังนั้น ความว่า “คณะกรรมการจะสั่งหยุดการลงคะแนน” ในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจสั่งให้หยุดการลงคะแนนไม่ทันในวันเลือกตั้งยกเว้นจะปรากฏเหตุเกิดขึ้นก่อนวันเลือกตั้ง

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า กรณีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดตามร่างมาตรา ๑๐ (๑) เกิดขึ้นในบางเขตเลือกตั้งหรือบางหน่วยเลือกตั้ง ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจที่จะประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่สำหรับเขตเลือกตั้งหรือหน่วยเลือกตั้งที่มีปัญหาได้อยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งประเทศผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการ เช่น ในเขตเลือกตั้ง ก ปรากฏว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคการเมือง ข ชนะผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคการเมือง ค เพียงห้าคะแนน แล้วเกิดเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันเลือกตั้งใหม่สำหรับเขตเลือกตั้งนั้น การประกาศผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการอาจมีผลต่อการตัดสินใจในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งใหม่ได้ หรืออาจทำให้เกิดการซื้อสิทธิขายเสียงในเขตเลือกตั้งรุนแรงขึ้น

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า กรณีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปตามวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดตามร่างมาตรา ๑๐ (๑) เกิดขึ้นในวันเลือกตั้งแต่ก่อนที่จะมีการลงคะแนนเลือกตั้ง เช่น เกิดเหตุแผ่นดินไหว เป็นต้น อยู่ในบังคับบทบัญญัติวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ ใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีดังกล่าวจะอยู่ในบังคับบทบัญญัติในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๑๓

นายสมเกียรติ ริวเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ สอบถามว่า ถ้อยคำที่บัญญัติในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๓ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ ใช้ถ้อยคำแตกต่างกับที่บัญญัติในร่างมาตรา ๔๘ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการโดยเร็ว” ดังนั้น ควรแก้ไขบทบัญญัติในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๓ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ ให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๔๘ วรรคสองหรือไม่

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๘ จะใช้กับกรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุควิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่นทำให้ไม่สามารถลงคะแนนเลือกตั้งเฉพาะบางหน่วยเลือกตั้งเท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับบทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ จะใช้กับกรณีเกิดเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปในวันเดียวกันพร้อมกันทั่วประเทศได้

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ความว่า “ถ้าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม” ในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นการกำหนดเงื่อนไขเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเลือกตั้งในลักษณะที่แคบเกินไป ดังนั้น ควรกำหนดเงื่อนไขเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่โดยมีสาระสำคัญว่า หากคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ประกาศกำหนดวันเลือกตั้งใหม่จะส่งผลกระทบต่อเลือกตั้งทั่วประเทศ หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในระหว่างเวลาลงคะแนนเลือกตั้งในทุกเขตเลือกตั้งหรือบางเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการจะสั่งหยุดการลงคะแนน และประกาศวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้”

นายอรุณสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า เมื่อพิจารณาบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ (๓) ที่บัญญัติว่า “(๓) เมื่อผลการสืบสวนหรือไต่สวนตาม (๒) หรือเมื่อพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งหรือการเลือกตาม (๑) มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือการออกเสียงประชามติเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้งหรือการเลือก หรือการออกเสียงประชามติ และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้ง เลือก หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วย หรือทุกหน่วย” ในร่างมาตรา ๑๓๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้บัญญัติรองรับไว้แล้ว และสอบถามว่า การบัญญัติความในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ เป็นการบัญญัติเกินอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔ หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ ไม่เป็นการบัญญัติเกินอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๔

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ควรคงความว่า “ถ้าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปจะก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม” ในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อให้บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ แตกต่างจากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่า ในวรรคหนึ่งที่แก้ไขเพิ่มเติม ควรเปลี่ยนจากคำว่า “พร้อมกันทั่วราชอาณาจักร” เป็นคำว่า “พร้อมกันทุกหน่วยเลือกตั้ง” เนื่องจากเขตเลือกตั้งทุกเขตเลือกตั้งสามารถจัดการเลือกตั้งพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรได้ แต่จะมีเฉพาะหน่วยเลือกตั้งในบางเขตเลือกตั้งเท่านั้นที่อาจเกิดเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ (๑) อันมิใช่เป็นกรณีตามมาตรา ๔๘ และคณะกรรมการมีมติเป็นเอกฉันท์ว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียบริ้อย คณะกรรมการจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในระหว่างเวลาลงคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการจะสั่งหยุดการลงคะแนน และประกาศวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ (๑)”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สอบถามว่า บทบัญญัติในวรรคสองสามารถบัญญัติคำว่า “คณะกรรมการจะสั่งหยุดการลงคะแนน” ได้หรือไม่ เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ (๓) ที่บัญญัติว่า “(๓) เมื่อผลการสืบสวนหรือไต่สวนตาม (๒) หรือเมื่อพบเห็นการกระทำที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งหรือการเลือกตาม (๑) มิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือการออกเสียงประชามติเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกการเลือกตั้งหรือการเลือก หรือการออกเสียงประชามติ และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้ง เลือก หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วย หรือทุกหน่วย” นั้น มิได้กำหนดให้คณะกรรมการเลือกตั้งมีอำนาจในการสั่งหยุดการลงคะแนนไว้ด้วย นอกจากนี้ ความว่า “คณะกรรมการมีมติเป็นเอกฉันท์ว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียบบ้อย” ในวรรคหนึ่งที่แก้ไข อาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ เนื่องจากหากกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งคนใดลงมติไม่เห็นด้วยจะส่งผลให้คะแนนเสียงไม่เป็นเอกฉันท์และไม่สามารถกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ตามร่างมาตรา ๑๓ ได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ (๑) อันมิใช่เป็นกรณีตามมาตรา ๙๘ และคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียบบ้อย คณะกรรมการจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในระหว่างเวลาลงคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการจะสั่งยกเลิกการเลือกตั้ง และประกาศวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ (๑)”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า ความว่า “คณะกรรมการจะสั่งยกเลิกการเลือกตั้ง” ในวรรคสองที่เพิ่มขึ้นใหม่ ในการออกคำสั่งยกเลิกการเลือกตั้ง คณะกรรมการเลือกตั้งจะต้องมีประชุมหรือไม่ เนื่องจากในวันเลือกตั้งกรรมการการเลือกตั้งแต่ละคนจะลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบการดำเนินการจัดการเลือกตั้งในจังหวัดต่างๆ ซึ่งหากพบเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งในระหว่างที่มีการลงคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะไม่สามารถเดินทางกลับไปยังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อประชุมและมีมติสั่งให้ยกเลิกการเลือกตั้งได้ทันเวลา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อเกิดเหตุจำเป็นอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งในระหว่างที่มีการลงคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยด่วนเพื่อลงมติสั่งให้ยกเลิกการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่พบปัญหา

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ สอบถามว่า บทบัญญัติในวรรคสอง จะเหมาะสมหรือไม่หากกำหนดคะแนนเสียงในการลงมติจากคะแนนเสียงเอกฉันท์เป็นคะแนนเสียงข้างมากธรรมดา

ประธานกรรมการกล่าวว่า คะแนนเสียงที่กำหนดในวรรคหนึ่งมีความเหมาะสมเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาอย่างรอบคอบก่อนที่จะลงมติ

นายรชิต สิงห์เสนี โฆษกกรรมการ สอบถามว่า กรณีเกิดเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งภายหลังจากที่ปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยกเลิกการเลือกตั้งได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีเกิดเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งไม่ว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างที่มีการลงคะแนนเลือกตั้ง หรือภายหลังจากปิดการลงคะแนนแล้วก็ตาม คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งยกเลิกการเลือกตั้งตามที่บัญญัติในร่างมาตรา ๑๓ ได้ ส่วนวิธีการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจใช้วิธีการประชุมทางจอภาพก็ได้ขึ้นอยู่กับระเบียบที่คณะกรรมการเลือกตั้งจะกำหนด

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ กล่าวว่า ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอุปกรณ์สำหรับการประชุมแบบวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ ซึ่งสามารถนำระบบดังกล่าวรองรับการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๑๓ ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ เป็นเหตุให้ไม่สามารถจัดการเลือกตั้งทั่วไปพร้อมกันทั่วราชอาณาจักรตามวันที่คณะกรรมการประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ (๑) อันมิใช่เป็นกรณีตามมาตรา ๙๘ และคณะกรรมการมีมติด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสองในสามว่าการดำเนินการเลือกตั้งต่อไปตามกำหนดวันเดิมจะก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมหรือเรียกร้อย คณะกรรมการจะกำหนดวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้ แต่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

ในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในระหว่างเวลาลงคะแนนเลือกตั้ง คณะกรรมการจะสั่งยกเลิกการเลือกตั้ง และประกาศวันเลือกตั้งใหม่ก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการนับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และอายุของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ให้นับถึงวันเลือกตั้งที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๐ (๑)”

มาตรา ๑๔

“มาตรา ๑๔ ในการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากคณะกรรมการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศให้ยุบหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เฉพาะในการเลือกตั้งนั้น เพื่อให้เหมาะสมและจำเป็นแก่การดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรมได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาหลักกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ควรมีการบัญญัติหลักเกณฑ์ที่ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการออกประกาศงดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความจำเป็น เพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งเป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรมและไม่กระทบต่อภาพรวมของการเลือกตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๑๔ กรณีประกาศยื่นหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ในกฎหมายได้ เนื่องจากเหตุผลและความจำเป็นในการประกาศยื่นหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในแต่ละกรณีนั้นมีลักษณะเฉพาะกรณีที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอนไว้ในกฎหมายได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔ ในการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากคณะกรรมการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศกำหนดวันเลือกตั้งให้ยื่นหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เฉพาะในการเลือกตั้งนั้น เพื่อให้เหมาะสมและจำเป็นแก่การดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรมได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๔ ในการเลือกตั้งทั่วไปหรือการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หากคณะกรรมการสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ก่อนประกาศผลการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกประกาศกำหนดวันเลือกตั้งให้ยื่นหรือขยายระยะเวลาหรืองดเว้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เฉพาะในการเลือกตั้งนั้น เพื่อให้เหมาะสมและจำเป็นแก่การดำเนินการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยรวดเร็ว สุจริตและเที่ยงธรรมได้”

มาตรา ๑๕

“มาตรา ๑๕ ในกรณีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การฟ้องคดีหรือการยื่นคำร้องเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการในการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งอันมิใช่เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นต่อศาลปกครองสูงสุดภายในสามสิบวัน นับแต่มีเหตุที่จะฟ้องคดีหรือยื่นคำร้อง แต่มีให้นำมาตรวจการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ

ในการพิจารณาคดีและการทำคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด ให้ประธานศาลปกครองสูงสุดโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลปกครองสูงสุดไม่กระทบถึงการดำเนินการเลือกตั้งหรือการกระทำอื่นใดที่ได้ดำเนินการไปก่อนศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๕ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๒ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๒

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อเสนอสืบที่ ๒ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

“มาตรา ๑๖ ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลการออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนน

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งได้ตามสมควร

การใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการจะออกระเบียบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลตามวรรคสามทำหน้าที่แทนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการ การแจ้ง หรือการยื่นที่กระทำต่อผู้ได้รับมอบหมาย ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการ แจ้ง หรือได้ยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสี่ เป็นดังนี้ “การใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการจะออกระเบียบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลตามวรรคสามทำหน้าที่แทนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการ การแจ้ง หรือการยื่นที่กระทำต่อผู้ได้รับมอบหมาย ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการ แจ้ง หรือได้ยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแล้ว”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่าบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง (๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างกับที่เคยกำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าคน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมากำหนดให้หน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วยประกอบด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจำนวนกี่คน

นายสมเกียรติ รวิเหล็ก ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕ (๒) บัญญัติว่า “(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๖ ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ และการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่กำกับดูแลการออกเสียงลงคะแนน การนับคะแนน และการประกาศผลการนับคะแนน

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งได้ตามสมควร

การใดที่เป็นหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการจะออกระเบียบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งมีอำนาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลตามวรรคสามทำหน้าที่แทนก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการ การแจ้ง หรือการยื่นที่กระทำต่อผู้ได้รับมอบหมาย ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการ แจ้ง หรือได้ยื่นต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแล้ว”

มาตรา ๑๗

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนในที่เลือกตั้งและนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง ในกรณีที่หน่วยเลือกตั้งใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินแปดร้อยคนอาจแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และการฝึกอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยในการฝึกอบรมจะดำเนินการฝึกอบรมผู้มีคุณสมบัติเพื่อสำรองไว้มากกว่าจำนวนที่ต้องใช้จริงแต่ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ตรวจการเลือกตั้งพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เที่ยงธรรม ให้รายงานคณะกรรมการหรือกรรมการโดยทันที และให้คณะกรรมการหรือกรรมการมีอำนาจสั่งเปลี่ยนกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่กรรมการเป็นผู้พบเห็นพฤติการณ์ดังกล่าว ให้กรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าวได้แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า บทบัญญัติใน (๑) ของร่างมาตรา ๑๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งห้าคน ซึ่งเป็นจำนวนที่แตกต่างกับที่เคยกำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖ (๒) ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในที่เลือกตั้งและนับคะแนนเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง จะทำให้เกิดปัญหาเนื่องจากมีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งหรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า เหตุผลที่กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพียงห้าคน เนื่องจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ใช้บัตรเลือกตั้งใบเดียว จำนวนของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งห้าคนจึงเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้ง ซึ่งแตกต่างจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้ใช้บัตรเลือกตั้งสองใบคือ บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งกับบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจึงกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเก้าคน อย่างไรก็ตาม การกำหนดคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามความใน (๑) ของร่างมาตรา ๑๗ ในกรณีที่หน่วยเลือกตั้งใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินแปดร้อยคนอาจแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

นายภักดิ์ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ จะกำหนดให้มีผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ในร่างมาตรา ๑๗ มิได้กำหนดให้มีผู้อำนวยการ

ประจำหน่วยเลือกตั้งแล้ว บุคคลใดจะทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกช่วยเหลือและให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งกับผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้งตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีความซ้ำซ้อนกัน ในร่างมาตรา ๑๗ จึงได้ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของผู้อำนวยการประจำหน่วยเลือกตั้งให้เป็นหน้าที่ของประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเพิ่มค่าตอบแทนให้แก่ประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดความในวรรคหนึ่งจึงกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่าการแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้แต่งตั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง เป็นการกำหนดอายุเท่ากับอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมการเลือกตั้งไม่ควรกำหนดให้มีอายุเท่ากับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อการดำเนินการเลือกตั้งภายในหน่วยเลือกตั้งนั้น ควรเป็นผู้มีวุฒิที่สามารถตัดสินใจและรับผิดชอบในสิ่งที่ตนได้ตัดสินใจจึงควรมีอายุที่สูงกว่าอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และสอบถามว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดอายุของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งไว้หรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่าการกำหนดว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งจะต้องมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้งเป็นการกำหนดครั้งแรกในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งแตกต่างจากที่เคยบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา ๑๖ (๒) ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการไม่น้อยกว่าแปดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น” ส่วนวัตถุประสงค์ของการกำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถยื่นความจำนงในการสมัครทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง เพื่อให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทยสิทธิเลือกตั้งและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบแปดปีในวันเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในอดีตที่ผ่านมากำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถสมัครเพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งได้ซึ่งผู้นั้นอาจมีอายุสิบแปดปีก็ได้ ดังนั้น บทบัญญัติในวรรคหนึ่งที่กำหนดว่าจะต้องเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีในวันเลือกตั้ง อาจมีประเด็นโต้แย้งได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่เป็นการปิดกั้นเยาวชนรุ่นใหม่ไม่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เหตุผลที่มีการปรับแก้บทบัญญัติในวรรคหนึ่งเพื่อเป็นการป้องกันเยาวชนที่อาจไม่รู้เท่าทันกลไกการเลือกตั้งและมีการดำเนินการร่วมกับบุคคลอื่นที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมายก็จะต้องร่วมรับผิดชอบไปด้วย เนื่องจากโทษสำหรับเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนเป็นคดีที่มีอัตราโทษที่รุนแรง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สอบถามว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาเคยเกิดปัญหาในทางปฏิบัติกรณีที่ยาวชนมาทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานดำเนินการเลือกตั้งหรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า เหตุผลสำคัญที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องการให้เยาวชนได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งนั้น เนื่องจากในบางพื้นที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจะเป็นประชาชนทั่วไปซึ่งอาจไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในบางเรื่อง ดังนั้น หากมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ เป็นผู้มีความรู้หรืออยู่ระหว่างการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ที่จะเกิดผลดีต่อการดำเนินการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า การให้เยาวชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งมีวิธีการอย่างไร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า จะเปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความจำนงในการสมัครเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีอายุไม่ถึงหกสิบแปดปีสิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้” และสอบถามว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ตรวจการการเลือกตั้งมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งไว้อย่างไร

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้ง และการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือการกระทำใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมายแล้วรายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งมีอำนาจแจ้งเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ถ้าไม่มีการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องให้รายงานให้คณะกรรมการหรือกรรมการทราบโดยเร็ว

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง แก้ไขปรับปรุงความในร่างมาตรานี้โดยนำหน้าที่ของผู้ตรวจการเลือกตั้งตามความในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งมากำหนดไว้ในร่างมาตรานี้

นอกจากนี้ ควรกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบอำนาจให้ผู้ตรวจการเลือกตั้งสั่งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้งแก้ไขหรือปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องได้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีสัญชาติไทย **และชื่อ** **อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี**สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนน ในที่เลือกตั้งและนับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง ในกรณีที่หน่วยเลือกตั้งใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเกินแปดร้อยคนอาจแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง และการฝึกอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยในการฝึกอบรมจะดำเนินการฝึกอบรมผู้มีคุณสมบัติเพื่อสำรองไว้มากกว่าจำนวนที่ต้องใช้จริงแต่ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหรือผู้ตรวจการเลือกตั้งพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยผู้ใดปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เที่ยงธรรม ให้รายงานคณะกรรมการหรือกรรมการโดยทันที และให้คณะกรรมการหรือกรรมการมีอำนาจสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้ตามที่เห็นสมควร ในกรณีที่กรรมการเป็นผู้พบเห็นพฤติการณ์ดังกล่าว ให้กรรมการเป็นผู้ใช้อำนาจดังกล่าวได้แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ”

มาตรา ๑๘

“มาตรา ๑๘ กรณีก่อนวันเลือกตั้งหากกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีจำนวนไม่ครบ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ได้ครบจำนวน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

“มาตรา ๑๙ ในวันเลือกตั้ง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบจำนวนแต่มาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้ได้รับการฝึกอบรมไว้ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนน

ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้ง

บุคคลผู้ได้รับการฝึกอบรมไว้ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้ครบจำนวน โดยเร็ว

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาการศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ควรเพิ่มบทบัญญัติที่กำหนดเงื่อนไขให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งต้องมาปฏิบัติหน้าที่ก่อนเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งให้ชัดเจน โดยอาจบัญญัติไว้ในร่างมาตรานี้ หรือในระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดความในวรรคหนึ่งและวรรคสองใช้คำว่า “บุคคลผู้ได้รับการฝึกอบรมไว้ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง” แต่ความในวรรคสามใช้คำว่า “บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗”

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งแจ้งว่า เดิมความในร่างมาตรานี้ไม่ได้กำหนดให้ต้องแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจากบุคคลผู้ได้รับการฝึกอบรมตามร่างมาตรา ๑๗ วรรคสอง ส่วนเหตุที่ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองใช้คำว่า “บุคคลผู้ได้รับการฝึกอบรมไว้ตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง” ส่วนความในวรรคสามใช้คำว่า “บุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗” อาจเป็นเพราะเกิดความบกพร่องในการแก้ไขปรับปรุงความในร่างมาตรานี้ หรืออาจเป็นเพราะประสงค์ให้มีการแต่งตั้งบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรมตามร่างมาตรา ๑๗ วรรคสองก่อนเป็นลำดับแรก หากไม่สามารถแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวได้จึงให้แต่งตั้งจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๑๗

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า กรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เลย บุคคลใดจะเป็นผู้รายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๑๗ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า บุคคลหนึ่งบุคคลใดที่พบเห็นเหตุดังกล่าวสามารถรายงานไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทราบเพื่อดำเนินการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งกรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการฝึกอบรมตามร่างมาตรา ๑๗ วรรคสองได้ จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙ ในวันเลือกตั้ง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบจำนวนแต่มาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ

เขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้ได้รับทรัพย์สินของพรรคการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ **วรรคสอง** เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนน

ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้ได้รับทรัพย์สินของพรรคการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ **วรรคสอง** เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ครบจำนวนโดยเร็ว

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีความคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

นายอรรถสิทธิ์ กันมส ออนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๖ กำหนดไว้ว่า เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่นใดที่จำเป็นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งหรือที่มีได้มีบัญญัติไว้แล้วเป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ดังนั้น ความในวรรคสี่ของร่างมาตรานี้ อาจไม่จำเป็นต้องเพิ่มความว่า “และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง” ก็ได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า อำนาจของคณะกรรมการเลือกตั้งตามความในร่างมาตรา ๖ เป็นอำนาจทั่วไปในการวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งกรณีที่ไม่มีการบัญญัติไว้โดยเฉพาะในร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น ความในวรรคสี่ของร่างมาตรานี้จึงกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไว้เป็นการเฉพาะได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๙ ในวันเลือกตั้ง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบจำนวนแต่มาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ได้รับการแต่งตั้ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้ได้รับทรัพย์สินของพรรคการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ **วรรคสอง** เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มเติมให้ครบจำนวนก่อนการนับคะแนน

ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่มาปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อแต่งตั้งบุคคลผู้ได้รับทรัพย์สินของพรรคการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ **วรรคสอง** เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ครบจำนวนโดยเร็ว

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลผู้มีความคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗ เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๒๐

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งผู้ใดขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ หรือละทิ้งหน้าที่ หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่ ให้กรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๐ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๑

“มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งผู้ใด ถ้าได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายโดยเชื่อโดยสุจริตว่ามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ เว้นแต่จะรู้ว่าการมอบหมายนั้นมีข้อขัดแย้งกฎหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจียรรัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ควรมีบทบัญญัติคุ้มครองผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งที่ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญาและทางปกครอง ในลักษณะเดียวกับความในร่างมาตรา ๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ห้ามมิให้กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ซึ่งไม่ หลีกเลียงไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดอันเป็นการขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

นอกจากนี้ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง แก้ไขปรับปรุงความในร่างมาตรานี้โดยเทียบเคียงกับความในร่างมาตรา ๗ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ความในมาตรา ๒๙ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดโทษกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำ จังหวัด ผู้ตรวจการเลือกตั้งกรรมการหรืออนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ซึ่งงดกระทำการหรือละเว้น การกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ไว้ด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า การฝ่าฝืนความในร่างมาตรานี้มีบทกำหนดโทษอย่างไร

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๔๓ กำหนดไว้ว่า ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่ง เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดสิบปี

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๒๑

มาตรา ๒๒

“มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑) กรรมการ เลขาธิการ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(๒) เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

สำหรับบุคคลตาม (๒) ให้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้ง จนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

“มาตรา ๒๓ ค่าตอบแทนของเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๓ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๓ จำนวนสมาชิก เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๓

จำนวนสมาชิก เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๓ จำนวนสมาชิก เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละจังหวัดจะพึงมีและการแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามร้อยห้าสิบคน จำนวนที่ได้รับให้ถือว่าเป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน โดยให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

(๓) จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๔) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดตาม (๒) และ (๓) แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังไม่ครบสามร้อยห้าสิบคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตาม (๓) มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสามร้อยห้าสิบคน

(๕) จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมี โดยต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าซึ่งจะต้องกำหนดตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ และต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกัน โดยถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ให้รวมอำเภอต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ติดต่อกัน ความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน และการเคยอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกัน ถ้าการรวมอำเภอในลักษณะนี้จะทำให้มีจำนวนราษฎรมากหรือน้อยเกินไป ให้แยกตำบลของอำเภอออกเพื่อให้ได้จำนวนราษฎรพอเพียงสำหรับการเป็นเขตเลือกตั้ง แต่จะแยกหรือรวมเฉพาะเพียงบางส่วนของตำบลไม่ได้

(๒) ในกรณีที่การกำหนดพื้นที่ตามเกณฑ์ใน (๑) จะทำให้จำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกันหรือไม่มีสภาพเป็นชุมชนเดียวกัน ให้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งตามสภาพของชุมชนที่ราษฎรมีการติดต่อกันเป็นประจำในลักษณะที่เป็นชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและสามารถเดินทางติดต่อกันได้โดยสะดวก โดยจะต้องทำให้จำนวนราษฎรมีจำนวนใกล้เคียงกันมากที่สุด

(๓) เปิดโอกาสให้พรรคการเมืองและประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้งตาม (๑) และ (๒) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖

“มาตรา ๒๖ เมื่อได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ใช้เขตเลือกตั้งนั้นจนกว่าจะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๗

“มาตรา ๒๗ ในกรณีที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่ ให้คณะกรรมการถือเขตเลือกตั้งที่มีการประกาศกำหนดไว้แล้วเป็นหลักและปรับปรุงแก้ไขตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๕ และให้นำความในมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง และที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่ในกรณีที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนน้อย จะรวมหมู่บ้านที่อยู่ติดกันตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้เขตชุมชน แนวถนน ตรอก ซอย คลอง หรือแม่น้ำ เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้ หรือจะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

(๓) ที่เลือกตั้งต้องเป็นสถานที่ที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง มีความเหมาะสม มีขนาดพอสมควร และควรตั้งอยู่ในย่านกลางของหน่วยเลือกตั้ง พร้อมทั้งให้มีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่เลือกตั้งไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศ ในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อาจประกาศกำหนดที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

ให้ปิดประกาศการกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งไว้ ณ ที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง หรือที่เลือกตั้ง ให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ จะกำหนดให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละแปดร้อยคน เป็นประมาณ ส่วนความในร่างมาตรานี้กำหนดให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ ซึ่งการถือเกณฑ์ดังกล่าวน่าจะสอดคล้องและเหมาะสมกับการขยายระยะเวลาการปิดการลงคะแนนเลือกตั้งเป็นเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา และการลงคะแนนในบัตรเลือกตั้งเพียงใบเดียว และสอบถามว่า การถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละหนึ่งพันคนเป็นประมาณจะทำให้เกิดปัญหาและผลกระทบในการยุบหน่วยเลือกตั้งในบางหน่วยเลือกตั้งหรือไม่อย่างไร

นายสมเกียรติ ธีวเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ส่งหนังสือแจ้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบเพื่อสร้างความเข้าใจในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งต่อไปตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้วโดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้วางแนวทางในการกำหนดเลือกตั้งไว้ว่า ในกรณีที่จะต้องยุบหน่วยเลือกตั้งใดไปพร้อมกับหน่วยเลือกตั้งอื่นจะต้องคำนึงถึงความสะดวกในการไปลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและให้ยุบหน่วยเลือกตั้งได้เฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตเมือง

ซึ่งการคมนาคมสะดวกเท่านั้น ส่วนหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในชุมชนซึ่งการคมนาคมไม่สะดวกให้คงหน่วยเลือกตั้งในชุมชนนั้น ๆ ไว้ตามเดิม

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า การถือเกณฑ์หนึ่งพันคนต่อหน่วยเลือกตั้งทำให้ต้องมีการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเกินกว่าห้าคนในทุกหน่วยเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า หน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในชุมชนซึ่งการคมนาคมไม่สะดวกและมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ถึงแปดร้อยคนก็ยังคงมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพียงห้าคนเท่านั้น ส่วนกรณีที่มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมากกว่าแปดร้อยคน จะมีการแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นหรือไม่ก็ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สอบถามว่า ในทางปฏิบัติการถือเกณฑ์หนึ่งพันคนต่อหนึ่งหน่วยเลือกตั้งทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้งหรือไม่

นายสมเกียรติ รวิเหล็ก ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า การถือเกณฑ์หนึ่งพันคนต่อหนึ่งหน่วยเลือกตั้งไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเลือกตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ในทางปฏิบัติอาจไม่จำเป็นต้องยุบหน่วยเลือกตั้งลงก็ได้ เพราะในอนาคตจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อยู่แล้ว

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า การกำหนดเกณฑ์หนึ่งพันคนต่อหนึ่งหน่วยเลือกตั้งมีผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือไม่อย่างไร

นายสมเกียรติ รวิเหล็ก ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า การกำหนดเกณฑ์หนึ่งพันคนต่อหนึ่งหน่วยเลือกตั้งไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนการยุบรวมหน่วยเลือกตั้งในพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวกจะลดงบประมาณในการจัดการเลือกตั้งได้พอสมควร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๘ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อให้ความในร่างมาตราที่สอดคล้องกับหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ จึงเสนอแก้ไขร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๙ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๙ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อย่างอิสระโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศเป็นสำคัญ

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง”

มาตรา ๓๐

“มาตรา ๓๐ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

(๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๐ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๕ การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๕

การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อส่วนที่ ๕ การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตเลือกตั้งภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง ให้ดำเนินการแจ้งตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ การแจ้งเหตุดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีการอื่นเพื่อชี้แจงเหตุดังกล่าว โดยอาจมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งแทนหรือจัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุผ่านทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมิใช่เหตุอันสมควร ให้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับแจ้งตามวรรคสาม มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งเหตุ วิธีการแจ้งเหตุทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่รับแจ้งเหตุ การพิจารณาการแจ้งเหตุ และการอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ควรให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเป็นบุคคลผู้มีหน้าที่รับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะมีความเหมาะสมและสะดวกมากกว่าการให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้รับแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ประกอบกับในขณะนี้มีตำแหน่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการรับแจ้งเหตุไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรนำข้อสังเกตดังกล่าวไปใช้ในการดำเนินการ ทั้งนี้ ความในร่างมาตรานี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการแต่งตั้งบุคคลที่จะทำหน้าที่ในการรับแจ้งเหตุในแต่ละเขตเลือกตั้ง

นายสมเกียรติ ธีวเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า ที่ผ่านมาคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบหมายให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเป็นผู้รับแจ้งเหตุอยู่แล้ว

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะจดแจ้งเหตุดังกล่าวไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่อย่างไร

นายสมเกียรติ ธีวเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า กรณีดังกล่าวจะไม่มีกรณียกเว้นไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า หากเป็นเช่นนั้นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าวก็สามารถเปลี่ยนใจมาใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งทั่วไปได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคหนึ่งกำหนดไว้แล้วว่า การแจ้งเหตุดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และสอบถามว่า กรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าแล้วมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งทั่วไปได้หรือไม่อย่างไร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า กรณีดังกล่าวจะมีการจดแจ้งไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งว่ามีการขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า จึงไม่อาจไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในวันเลือกตั้งทั่วไปได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวสามารถแจ้งเปลี่ยนแปลงการขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าได้หรือไม่อย่างไร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวสามารถแจ้งเปลี่ยนแปลงการขอใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ประธานกรรมการสอบถามว่า กรณีมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถแจ้งเหตุผลและความจำเป็นต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งให้รับแจ้งเหตุได้หรือไม่

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า กรณีมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถแจ้งเหตุผลและความจำเป็นต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งให้รับแจ้งเหตุได้

นายภัทรธำ คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ความในวรรคสี่ควรแก้ไขให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งเหตุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องเป็นไปโดยสะดวกด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคห้า เป็นดังนี้ “หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งเหตุ วิธีการแจ้งเหตุทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่รับแจ้งเหตุ การพิจารณาการแจ้งเหตุ และการอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งด้วย”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๑ ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งไว้ในแต่ละเขตเลือกตั้งภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้ามิเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ภายในเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง ให้ดำเนินการแจ้งตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ การแจ้งเหตุดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเป็นหนังสือหรือโดยวิธีการอื่นเพื่อชี้แจงเหตุดังกล่าว โดยอาจมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งแทนหรือจัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุนั้นทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมีใช้เหตุอันสมควร ให้แจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้รับแจ้งตามวรรคสาม มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งเหตุ วิธีการแจ้งเหตุทางอิเล็กทรอนิกส์ บุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่รับแจ้งเหตุ การพิจารณาการแจ้งเหตุ และการอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย ในการนี้ ให้คณะกรรมการกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งด้วย”

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ เมื่อครบกำหนดหกสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง ให้บุคคลที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๓๑ หรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร

ในกรณีที่ประกาศรายชื่อตามวรรคหนึ่งมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริง ให้ผู้มีส่วนได้เสียยื่นคำร้องต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๑ เพื่อดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า กรณีที่มีการประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ควรพิจารณาการในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่อยู่ในกลุ่มของรายชื่อที่ผิดพลาดนั้นด้วย เพื่อให้บุคคลดังกล่าวสามารถใช้สิทธิโต้แย้งกับคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้เป็นผู้ประกาศรายชื่อตามความในร่างมาตรานี้ การกำหนดให้โต้แย้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจไม่เหมาะสม

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติภายในสามวันนับแต่วันเลือกตั้งจะมีการส่งรายชื่อผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งให้สำนักบริหาร

การทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เสียสิทธิให้แล้วเสร็จภายใน หกสิบวัน จากนั้นสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จะส่งบัญชีรายชื่อ ดังกล่าวมายังสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อส่งไปให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดปิดประกาศเพื่อให้มีการตรวจสอบและโต้แย้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

“มาตรา ๓๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช่เหตุอันสมควร หรือเป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศ ตามมาตรา ๓๒ ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๒) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหาร ท้องถิ่น หรือสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

(๓) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

การจำกัดสิทธิตามวรรคหนึ่งให้มีกำหนดเวลาสองปีนับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไป ใช้สิทธิเลือกตั้ง และหากในการเลือกตั้งครั้งต่อไปผู้นั้นไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งอีกให้นับเวลาการจำกัดสิทธิ ครั้งหลังนี้ต่อจากกำหนดเวลาครั้งก่อน”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจิรารัตน์ จันทรรัตน์ เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ซึ่งแจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณา ศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สถานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ไม่ควรกำหนดระยะเวลาจำกัดสิทธิสำหรับกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไป ใช้สิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรานี้ แต่ควรให้โอกาสประชาชนที่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในครั้งต่อไปได้รับสิทธิ ที่ถูกจำกัดกลับคืนมาโดยทันที เนื่องจากมีผลกระทบต่อบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยบุคคลมีหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญไปใช้สิทธิเลือกตั้งและเมื่อไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมีได้แจ้งเหตุอันสมควร อาจถูกจำกัดสิทธิ บางประการตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้ไม่ได้กำหนดระยะเวลาจำกัดสิทธิในการลงคะแนน เลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งต่อไปแต่อย่างใด โดยความในร่างมาตรานี้กำหนดระยะเวลาจำกัดสิทธิไว้เฉพาะ สิทธิที่กำหนดไว้ใน (๑) – (๓) เป็นเวลาสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง และจะไม่ได้รับสิทธิคืนมาจนกว่าจะครบ กำหนดเวลาดังกล่าว

นายอรรถสิทธิ์ กันมล อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า คำว่า “หรือ” หน้าความว่า “เป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศตามมาตรา ๓๒” ในวรรคหนึ่ง ควรแก้ไขเป็นคำว่า “และ” หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “หรือเป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศตามมาตรา ๓๒” ไม่ได้เป็น เหตุให้ถูกจำกัดสิทธิตามร่างมาตรานี้ โดยเหตุแห่งการถูกจำกัดสิทธิจะมีเพียงสองประการ คือ (๑) ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และ (๒) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งเหตุที่ ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช่เหตุอันสมควรเท่านั้น จึงเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร หรือเป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศตามมาตรา ๓๒ ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้”

นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ สอบถามว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร จะถูกจำกัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร จะไม่ถูกจำกัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพราะความในร่างมาตรานี้ไม่ได้จำกัดห้ามไว้ และสอบถามว่า เติมมีการกำหนดจำกัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่อย่างไร

นางสาวสง่า ทาทอง ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร หรือเป็นผู้ที่มีรายชื่อในประกาศตามมาตรา ๒๕ ให้ถือว่าผู้นั้นเสียสิทธิดังต่อไปนี้ (๑) สิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (๒) สิทธิสมัครรับเลือกตั้งและสิทธิได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น และ (๓) สิทธิสมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตราที่กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับความในมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

นายศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการ สอบถามว่า ลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยอยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๙๘ (๕) นำไปใช้กับการสรรหากรรมการในองค์กรอิสระ และการแต่งตั้งรัฐมนตรีด้วย ดังนั้น ควรนำเรื่องดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๓ ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นไปตามมาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติว่า “ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งหรือการเลือก ถ้ามีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการเลือกนั้นมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งหรือการเลือกใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น ถ้าผู้กระทำการนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือก แล้วแต่กรณี หรือรู้เห็นกับการกระทำของบุคคลอื่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นไว้เป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๒๒๔ (๔)” ซึ่งเป็นคนละกรณีกับร่างมาตรา ๓๓

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ไม่ควรเพิ่มลักษณะต้องห้ามขึ้นมาใหม่ให้เกินไปจากที่รัฐธรรมนูญกำหนด

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเคยมีความเห็นว่ากรณีผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควรควรมีบทลงโทษที่เพิ่มขึ้น เช่น ไม่สามารถดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หรือกรรมการในองค์กรอิสระได้ เพื่อแสดงให้เห็นว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในวรรคสองของร่างมาตรา ๓๓ ได้มีการเพิ่มโทษโดยกำหนดให้จำกัดสิทธิตามร่างมาตรา ๓๓ (๑) - (๓) มีกำหนดเวลาสองปีซึ่งมากกว่ากฎหมายปัจจุบันที่กำหนดเวลาไว้หนึ่งปี

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งแจ้งว่า มาตรา ๔๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจถูกจำกัดสิทธิบางประการตามที่กฎหมายบัญญัติ” ดังนั้น คณะกรรมการอาจจำกัดสิทธิผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยมิได้แจ้งเหตุอันสมควรเพิ่มเติมในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ก็ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๓ โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๖ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

“ส่วนที่ ๖

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๖ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๔

“มาตรา ๓๔ เมื่อได้มีการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้าน ให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีแต่เฉพาะชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้านของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้ง ให้ระบุเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ สอบถามว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการระบุเพศของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วยหรือไม่

นายสมเกียรติ ธีวเหลือง ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ซึ่งแจ้งว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีการระบุเพศและค่านำหน้าชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะมีการระบุข้อมูลใดของผู้มีสิทธิเลือกตั้งบ้าง

นายสมเกียรติ ธีรวิเชียร ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ๑ ชี้แจงว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะระบุชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ และเพศ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจะมีการระบุเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง “บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีแต่เฉพาะชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ชั่วคราวหลังการทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ระบุเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๔ เมื่อได้มีการประกาศกำหนดวันเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง และปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่ที่ประชาชนสะดวกในการตรวจสอบ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการกำหนด

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้มีแต่เฉพาะชื่อตัว ชื่อสกุล และที่อยู่ชั่วคราวหลังการทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ระบุเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

บัญชีรายชื่อที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้ง ให้ระบุเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วย”

มาตรา ๓๕

“มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ส่งเดิมชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้ส่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่รับคำร้องโดยแสดงผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อศาลแพ่งสำหรับผู้ที่มิมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เดิมชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาล

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนได้รับคำสั่งศาลให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวจียรรัตน์ จันทรัตน์ เลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. กล่าวว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีความเห็นว่า บุคคลที่ไม่ปรากฏรายชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรานี้ไม่ควรถูกจัดเป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๓๒

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง สอบถามว่า ความว่า “ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว” ในวรรคสี่ จะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ศาลหรือไม่ ควรกำหนดให้ศาลได้สวนและมีคำสั่งก็น่าจะเพียงพอแล้ว

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในวรรคสี่เป็นถ้อยคำที่นำมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐

นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ความในวรรคสี่จะทำให้การดำเนินการของศาลเป็นไปโดยสะดวก เพราะในทางปฏิบัติอาจไม่จำเป็นต้องได้สวน หากมีหลักฐานและยื่นมาพร้อมคำร้อง ศาลสามารถดำเนินการพิจารณาและมีคำสั่งได้ทันที

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๕ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๕ นาฬิกา

นายณฤพณ์ ฐิติจันทร์
 นิติกรปฏิบัติการ
 นายรัฐภูมิ คำศรี
 นิติกรชำนาญการพิเศษ
 นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี
 วิทยากรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมมาธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์